

**UCHWAŁA NR XXXII/413/2021
RADY MIEJSKIEJ W ŁASKU**

z dnia 16 czerwca 2021 r.

**w sprawie przyjęcia sprawozdania z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy
w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Gminie Łask za rok 2020**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713, 1378) w związku z uchwałą Nr XLVI/516/2018 Rady Miejskiej w Łasku z dnia 6 czerwca 2018 r. w sprawie zatwierdzenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Gminie Łask na lata 2018-2022 uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się do wiadomości sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Gminie Łask za rok 2020, stanowiące załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Łasku

Robert Bartosik

Załącznik do uchwały Nr XXXII/413/2021

Rady Miejskiej w Łasku

z dnia 16 czerwca 2021 r.

SPRAWOZDANIE ZA ROK 2020
Z REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY
W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE W GMINIE ŁASK
NA LATA 2018-2022

I. WSTĘP

Od kilkunastu lat w świadomości społecznej coraz wyraźniej pojawia się problem przemocy w rodzinie. Przemoc w rodzinie inaczej zwana przemocą domową to nie tylko przemoc fizyczna, lecz także psychiczna, seksualna lub ekonomiczna.

Przemoc występuje wszędzie i jest zachowaniem, które poniża, ogranicza wolność, narusza prawa i powoduje cierpienie drugiej osoby. Przemoc jest przestępstwem i nic nie usprawiedliwia jej stosowania. Nikt nie ma prawa krzywdzić drugiego człowieka. Wbrew stereotypom ma ona miejsce nie tylko w rodzinach z tzw. „marginesu społecznego”, lecz także w tych dobrze sytuowanych i występuje we wszystkich grupach społecznych. Przemoc w rodzinie nie jest zachowaniem incydentalnym i zwykle powtarza się.

Stopniowo podejmowane są różne działania mające na celu łagodzenie skutków tego zjawiska. Jednolite działania w tym zakresie wnosi ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, która nakłada obowiązki z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie na wszystkie szczeble administracji rządowej i samorządowej. Współpracujące ze sobą służby podejmują działania, które mają na celu przeciwdziałanie przemocy i niesienie niezbędnej pomocy.

Przemoc we współczesnych czasach jest zjawiskiem coraz bardziej widocznym i narastającym, dlatego ważne jest podejmowanie interdyscyplinarnych działań zmierzających do zmniejszenia skali tego zjawiska. Nowe narzędzia i procedury zmierzające do skutecznej ochrony osób dotkniętych przemocą sprawiają, że rzeczywistość w tym zakresie ulega zmianie.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie stanowi interdyscyplinarną strategię działań na rzecz zapobiegania i zwalczania przemocy domowej przez wszystkie instytucje i organizacje, zobligowane do podejmowania działań w tym zakresie.

II. Podstawy prawne Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

Podstawowym dokumentem regulującym kwestie przemocy w rodzinie w ujęciu prawnym jest ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2020 r. poz. 218)

Dodatkowo istotne dla przeciwdziałania przemocy w rodzinie są również:

- ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz.U. z 2020 r. poz. 1876),
- ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2020 r. poz. 2277) oraz przepisy wykonawcze i przepisy prawa miejscowego.

III. Cele Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

Cel główny to: przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie i skuteczne rozwiązywanie problemów z nim związanych na terenie Gminy Łask.

Cel główny jest realizowany poprzez cele szczegółowe:

1. Interdyscyplinarna współpraca służb i instytucji w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym działań interwencyjnych - procedura „Niebieskiej Karty”.
2. Zwiększenie skuteczności pomocy i ochrony dla osób doznających przemocy w rodzinie.
3. Zwiększenie skuteczności działań motywacyjno – interwencyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.
4. Podniesienie skuteczności działań służb świadczących pomoc osobom doświadczającym przemocy w rodzinie i wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.
5. Działania edukacyjne skierowane do dzieci i młodzieży mające na celu propagowanie skutecznych sposobów powstrzymania przemocy.
6. Działania edukacyjne skierowane do osób dorosłych służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie.
7. Zmiana postaw, przekonań i zachowań mieszkańców Gminy Łask wobec zjawiska przemocy.

IV. Informacje na temat rozmiaru zjawiska przemocy w rodzinie zdiagnozowane przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łasku.

W naszej gminie zjawisko przemocy rozpoznawane jest przez miejscowe służby pomocy społecznej, policji, wymiaru sprawiedliwości, służby zdrowia czy oświaty.

Oszacowaniu zjawiska przemocy w rodzinie służą przede wszystkim dane dotyczące realizacji procedury interwencji „Niebieskiej Karty” oraz dane uzyskane od podmiotów uczestniczących w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego. Skale zjawiska przemocy na terenie gminy Łask określają również dane uzyskane od realizatorów Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Łask na lata 2018-2022.

Trudność w zdiagnozowaniu faktycznego rozmiaru zjawiska przemocy wiąże się przede wszystkim z tym, że ofiary przemocy często nie zgłaszają przypadków przemocy do odpowiednich instytucji.

W przypadku przemocy domowej sytuacja jest specyficzna, jako że sprawca jest osobą nieustannie obecną, co wzmacnia poczucie zagrożenia. Skutkiem tego ofiary z różnych powodów (w tym często pod naciskiem sprawcy) albo nie składają zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa albo też wycofują lub odwołują zarzuty, bądź też całkowicie zmieniają zeznania. Z tego powodu niełatwo jest określić skalę zjawiska przemocy i to zarówno na poziomie ogólnym jak i lokalnym.

W roku 2020 pomocą Zespołu Interdyscyplinarnego objęto 44 rodziny doświadczających przemocy. W skład rodzin wchodziło 40 kobiet, 50 mężczyzn oraz 32 dzieci. Wśród osób doświadczających przemocy przeważały kobiety. Osoby te były objęte pomocą socjalną, psychologiczną oraz w formie poradnictwa indywidualnego.

V. Analiza działań sporządzona przez realizatorów Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Łask na lata 2018-2022.

W okresie sprawozdawczym placówki oświatowe przeprowadzały programy i działania dotyczące problemów przemocy skierowane do dzieci i młodzieży. Programy wychowawcze i zajęcia warsztatowe realizowane były głównie na lekcjach wychowawczych. Ponadto prowadzone były konsultacje pedagogów oraz warsztaty dla rodziców. Przedmiotem działań było przeciwdziałanie przemocy, nabycie umiejętności rozwiązywania konfliktów oraz ochrona praw dziecka.

Placówki oświatowe

Szkoła Podstawowa nr 1 im. Tadeusza Kościuszki w Łasku.

W Szkole Podstawowej nr 1 w roku 2020 główny nacisk postawiono na program profilaktyczny. Zrealizowano 1 spektakl profilaktyczny pt. – „Złodziej Empatii” dla kl. V i VI oraz 16 zajęć

profilaktycznych prowadzonych przez pedagoga, psychologa, wychowawcę, podczas których poruszana była tematyka agresji, przemocy zapobiegania konfliktom w klasach. Odbiorcami zajęć byli uczniowie kl. I-VII.

Program profilaktyczny skupił się nad różnymi obszarami, ważnymi w profilaktyce uzależnień, między innymi: wiedzą o środkach uzależniających, na systemach wartości, wpływach społecznych, uczeniem rozwiązywania problemów i konfliktów, uczeniem umiejętności życiowych, oferowaniem alternatywnych form spędzania wolnego czasu. Nabycie przez uczniów wiedzy, która pozwoli im na skuteczne radzenie sobie z zagrożeniami współczesnego świata tj. uzależnienia. Skutkiem uzależnień nierzadko bywa agresja i przemoc. Zajęcia odbywały się pod tematyką: „Dlaczego tak trudno się porozumieć?”, „Jak rozwiązywać konflikty między ludźmi?”, „Bez przemocy czyli jak?”, „Przemoc czy nie przemoc?”, „Jak sobie radzić z agresją cudzą i własną?”, „Spójrz inaczej”, „Co się ze mną dzieje, gdy przeżywam różne emocje?”, „Bicie i dokuczanie”, „Jak pomóc tym, którzy czują się odrzuceni?”, „Kim jestem?”, „Gdy ktoś obniża moja wartość”, „Ja i moja rodzina”, „To właśnie JA”, „Poznajmy się”, „Jesteśmy podobni i różni w swoich upodobaniach”, „Bicie i dokuczanie”, „Przeżywamy różne uczucia”, „Nasze emocje”. Wybrani uczniowie brali również udział w spotkaniach zespołu nauczycielskiego, które miały na celu omawianie trudnych problemów dotyczących agresji i przemocy. Wspólnie poszukiwano sposobu rozwiązania problemów. W skład zespołu wchodził nauczyciele, pedagogi, psycholog oraz dyrekcja.

W Szkole Podstawowej nr 1 w Łasku zorganizowane były również spotkania którymi odbiorcami byli rodzice. Spotkania miały na celu dostarczyć rodzicom wiedzy dotyczącej problematyki agresji i przemocy rówieśniczej. Rodzicom przekazywano również wiedzę nt. praw dziecka, problematyki rodziny, problemu przemocy i agresji. Osobami odpowiedzialnymi za przeprowadzoną pedagogizację byli pedagog i psycholog szkolny.

Dyrekcja szkoły była odpowiedzialna za realizację szkolenia którego odbiorcami byli: psycholog i pedagog szkolny, rada pedagogiczna oraz jeden nauczyciel. Doskonalenie zawodowe miało na celu poszerzenie kompetencji nauczycieli w zakresie problematyki i przemocy oraz nabywanie kwalifikacji do prowadzenia warsztatów z uczniami w zakresie programu profilaktycznego „Spójrz inaczej” dla kl. III. Szkolenie rady pedagogicznej zatytułowane - „Komunikacja, mediacja i dialog” w oparciu o porozumienie bez przemocy przeprowadzone przez P. Elżbietę Więclaw. Szkolenie dla pedagoga szkolnego odbyło się w formie online pt. „Od izolacji do akceptacji. Co wiemy o funkcjonowaniu młodzieży w obliczu COVID - 19”

Uczniowie kl. IV-VII Szkoły Podstawowej nr 1 w całym roku 2020 zdobywały wiedzę o szacunku w relacjach rodzinnych w oparciu o poszanowanie praw wszystkich członków.

Szkoła Podstawowa nr 5 im. Mikołaja Kopernika w Łasku

Placówka prowadziła zajęcia profilaktyczne ucząc sposobów radzenia sobie z trudnymi i ryzykownymi sytuacjami. Uczniowie wzięli udział w spotkaniu z przedstawicielem policji. Działania dotyczyły bezpieczeństwa w relacjach interpersonalnych. W szkole zorganizowano również warsztaty pt. „Rodzina przeciwko przestępczości”. Placówka w ciągu całego okresu funkcjonowania współpracuje z MGOPS, PCPR oraz PPP w celu wsparcia rodzin potrzebujących pomocy.

Szkoła Podstawowa im. Janusza Korczaka w Okupie

W szkole Podstawowej w Okupie było prowadzonych 14 działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Adresatem ich byli uczniowie, rodzice oraz pracownicy szkoły. Zajęcia kształtowały właściwości postaw i zachowań społecznych, tolerancji, szacunku. Rozwijały umiejętności interpersonalne, radzeniu sobie w sytuacjach trudnych, związanych z zachowaniami agresywnymi a także: „Jak radzić sobie ze stresem i w jaki sposób rozwiązywać konflikty”. Realizowano również zadania z programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły. Zajęcia były na temat: „Czym jest przemoc”, „Formy przemocy, jak radzić sobie z przemocą rówieśników i dorosłych”, „Przemoc domowa”. Z wybranymi uczniami były również prowadzone spotkania mediacyjne z udziałem

dyrektora, pedagoga szkolnego, wychowawców oraz rodziców. W placówce przedstawiona była prezentacja na temat; „Praw Dziecka” oraz „Dzień przeciw agresji”. Przez cały rok szkolny prowadzone były lekcje opiekuńczo wychowawcze związane tematycznie z przemocą w rodzinie, adresatami tych zajęć byli wszyscy uczniowie szkoły. W roku 2020 wszyscy nauczyciele oraz pracownicy szkoły wzięli udział w działaniach mających na celu: „Kształtowaniu postaw prospołecznych, tolerancji, rozumienie szacunku dla innych”. Rodzice 45 uczniów skorzystało z porad, konsultacji prowadzonych przez pedagoga i wychowawców.

Szkoła Podstawowa w Okupie w miarę pojawiających się potrzeb współpracowała z instytucjami zajmującymi się przemocą w sytuacji jej wystąpienia oraz przekazywała społeczności szkolnej informacje na temat.

Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Łopatkach

W Niepublicznej Szkole Podstawowej w Łopatkach zrealizowano 2 programy profilaktyczne na temat: „Agresji mówimy STOP” skierowany dla uczniów klas I-IV oraz "Złość dla nastolatka" skierowany dla uczniów klas V-VIII. W placówce przeprowadzono 2 konkursy szkolne na temat: „STOP przemocy” – konkurs plastyczny - dla klas I-IV a także „Jak przeciwdziałać agresji” – prezentacja multimedialna - dla klas V-VIII.

W ciągu całego roku przeprowadzane były pogadanki z wychowawcami klas i pedagogiem szkolnym (stacjonarnie i zdalnie) na temat: „Jak poskromić złoźnika?” – kl. I-III, „Jak radzić sobie z emocjami?” – kl. IV-VIII, „Mój tato, moja mama mnie bije – o przemocy w rodzinie” – kl. I-III, „Przemoc rujnuje, miłość buduje” - kl. IV-VIII, „Przemoc domowa a koronawirus” – kl. I-VIII.

Niepubliczna Szkoła Podstawowa we Wrzeszczewicach

W placówce zorganizowano pogadankę z policją w ramach tematyki bezpieczeństwa poruszane były tematy o możliwości korzystania z numerów alarmowych w razie wystąpienia zagrożeń. Wychowawcy klas na lekcjach wychowawczych poruszali tematykę związaną z ryzykiem występowania trudnych sytuacji w rodzinie a także o tym co może sprzyjać takim sytuacjom. Przez cały rok wychowawcy posiadali kontakt telefoniczny z rodzinami i w razie konieczności na bieżąco monitorują sytuacje.

Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Teodorach

Zadania przeciwdziałania przemocy w rodzinie było realizowane na różnych płaszczyznach pracy w szkole, w ramach codziennych zajęć dydaktycznych, wychowawczych, specjalistycznych i opiekuńczych.

Pedagog szkolny realizował zajęcia edukacyjno-profilaktyczne w poszczególnych klasach mające na celu kształtowanie umiejętności interpersonalne, profilaktykę zachowań agresywnych i innych zgłaszanych przez nauczycieli potrzeb. Zrealizowano tematy: „Emocje duże i małe” – odbiorcami byli uczniowie kl II i III celem zajęć było zbudowanie pozytywnych relacji w grupie, rozpoznawanie emocji i ich nazywanie, wyrażanie emocji ruchem, gestem, ciałem. Poznawanie sposobów rozładowania napięcia, złości i smutku. W klasie IV zrealizowane zajęcia na temat: „Sposoby na złość”. Podczas zajęć uczniowie uczyli się rozpoznawać i nazywać emocje u siebie i innych. Identyfikować przyczyny złości, uczyli się radzić sobie z nimi bez uciekania się do przemocy. W klasie VII i VIII odbyły się zajęcia pt. „W poszukiwaniu wartości”. Podczas zajęć były poruszane zagadnienia związane z tolerancją i szacunkiem do drugiego człowieka. W klasie I i II przeprowadzono zajęcia pt: „Ja i emocje” oraz „Emocje znam, nazywam, rozpoznaję”. Celem zajęć było zbudowanie pozytywnych relacji w grupie, rozpoznawanie emocji i ich nazywanie. W klasie III i IV odbyły się zajęcia pt. „Bądź kumplem - nie dokuczaj”. Podczas zajęć omawiany był problem dokuczania oraz sposoby radzenia sobie z tym zjawiskiem wśród rówieśników.

Aby przeciwdziałać zachowaniom ryzykownym wychowawcy w klasach przeprowadzili zajęcia o tematyce: „Zachowania agresywne i przemocowe”, „Niebezpieczne wpływy używek na zdrowie fizyczne i psychiczne”, „Prawa dziecka”, „Bezpieczne zachowania w relacji z osobami obcymi”.

W ramach współpracy szkoły z rodzicami w celu zapobiegania problemom wychowawczym przeprowadzono rozmowy z rodzicami uczniów, które dotyczyły kłótni i zachowania agresywnych między uczniami. Ponadto szkoła w tym zakresie współpracowała z MGOPS, Policją, PPP w Łasku, Sądem Rejonowym w Łasku.

Szkoła Podstawowa w Bałuczu

W Szkole Podstawowej w Bałuczu działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w roku 2020 miały charakter porad i konsultacji z pedagogiem szkolnym oraz wychowawcami dla uczniów i rodziców mające na celu poszerzenie ich wiedzy na temat zjawiska przemocy. W placówce odbywały się również lekcje opiekuńczo-wychowawcze związane tematycznie z przemocą w rodzinie. Kształtujące umiejętności zapobiegania eskalacji agresji i sytuacji konfliktowych. Kształtowanie postaw prospołecznych, w tym postawy tolerancji i szacunku wobec innych osób. Dla 15 uczniów przeprowadzone były zajęcia pt. „Relacje w rodzinie – jak radzić sobie z zachowaniami agresywnymi?” Prowadzone również były dla społeczności szkolnej rozmowy indywidualne i grupowe mające na celu kształtowanie umiejętności rozwiązywania konfliktów. Uczniowie mają również możliwość korzystać przez cały rok z Anonimowej Skrzynki i zgłaszać w niej pisemnie o niepokojących sygnałach związanych z zagrożeniem bezpieczeństwa.

Szkoła Podstawowa w Wiewiórczynie

W ramach godzin wychowawczych w placówce podejmowane były tematy odnośnie przeciwdziałania przemocy w rodzinie zgodnie ze „Szkolnym Programem Wychowawczo-Profilaktycznym”. Pedagog szkolny w razie konieczności diagnozuje przypadki przemocy na podstawie anonimowych ankiet, rozmów z uczniami, wychowawcami i rodzicami. Oceniana jest wówczas sytuacja i potrzeby osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą. Udzielana jest również sytuacja o możliwościach uzyskania pomocy oraz instytucjach i pomiotach świadczących pomoc na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie.

Zespół Szkół Ponadpodstawowych Nr 1 w Łasku im. gen. Władysława Andersa

W Zespole Szkół w 2020 roku w ramach programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie zrealizowano lekcje dotyczące osobowości, agresji i mediacji. Udostępniono literaturę na temat przemocy i agresji. Diagnozowano zachowania agresywne i ich przyczyny. Uczniowie uczestniczyli w spotkaniu z policjantem pt. „Przestępczość wśród nieletnich, demoralizacja – konsekwencje prawne”. W placówce odbyły się zajęcia edukacyjne na temat zachowań agresywnych oraz złość i radzenie sobie ze złością przemocy. Uczniowie przygotowali gazetkę na temat przemocy w rodzinie. Zorganizowano kampanię „Stop przemocy”. Zorganizowano spotkania z rodzicami uczniów ze specjalistą w zakresie przemocy na temat „Skutki stosowania przemocy dla zdrowia psychicznego dziecka”. W roku szkolnym prowadzona była stała specjalistyczna pomoc dla osób doznających, stosujących, będących świadkami przemocy, dla uczniów, rodziców i pracowników szkoły. Przygotowano wykaz instytucji świadczących pomoc w przypadku przemocy domowej.

I Liceum Ogólnokształcące im. Tadeusza Kościuszki w Łasku

W placówce w roku 2020 przeprowadzono zajęcia profilaktyczne na temat zapobiegania agresji, zachowań autodestrukcyjnych oraz poruszano zagadnienia dotyczące przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Uczniowie brali udział z przedstawicielami Powiatowej Komendy Policji w Łasku na temat bezpieczeństwa i pomocy oferowanej przez policję oraz konsekwencji wynikających z łamania prawa. Odbyła się prezentacja i omówiono filmy edukacyjne z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. W szkole przeprowadzono warsztaty pt. „Agresja i przemoc w środowisku” oraz odbyły się spotkania z pedagogiem. Szkoła współpracowała z instytucjami wspierającymi realizację programu przeciwdziałania przemocy.

Zespół Szkół Ogólnokształcących i. Ignacego Jana Paderewskiego w Łasku

W Zespole Szkół w roku 2020 przeprowadzono z uczniami następujące działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie: „Trening zastępowania agresji”, „Jak powstrzymać nękanie”, „Międzynarodowy dzień bez przemocy”, „Międzynarodowy dzień bez przemocy”, „Ofiara i sprawca przemocy”. Przekazywanie uczniom informacji, gdzie szukać pomocy w sytuacjach kryzysowych. Zapewnienie dzieciom i młodzieży form poradnictwa, konsultacji i wsparcia w przeżywanych kryzysach emocjonalnych oraz radzeniu sobie z trudnościami. Udzielanie porad uczniom w rozwiązywaniu trudności powstających na tle konfliktów rodzinnych.

Komenda Powiatowa Policji

W 2020 roku w związku z zęcaniem się nad osobą najbliższą wszczęto 22 postępowań przygotowawczych a przestępstw stwierdzono 8.

Sąd Rejonowy w Łasku

Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej

W 2020 roku na podstawie art.207 §1 k.k do kuratorskiej służby sądowej wpłynęło 7 wyroków skazujących oraz wykonano 13 orzeczeń skazujących w stosunku do osób zamieszkałych na terenie miasta i gminy Łask.

Sąd Rejonowy w Łasku

W Sądzie Rejonowym w Łasku w 2020 roku przeprowadzono 49 postępowań dotyczących przemocy w rodzinie, w tym 15 z terenu Gminy Łask.

Powiatowe Centrum Pomocy w Rodzinie

Z pomocy oferty Ośrodka Interwencji Kryzysowej w 2020 roku skorzystało 35 osób, udzielono łącznie 93 porady, w tym: 59 porad psychologicznych, 13 porad prawnych i 21 porad socjalnych. Wielokrotnie udzielane były porady łączone. Klienci zgłaszali się do ośrodka z powodu kryzysu rodziny w związku z przemocą w rodzinie, kryzysu związanego z nadużywaniem alkoholu przez klienta lub jego rodzinę, kryzysu osobistego związanego z podejmowaniem decyzji życiowej. Pojawiały się tematy związane z utratą pracy, utratą bliskiej osoby (śmierć lub rozstanie) lub z powodu problemów zdrowotnych. Pomoc udzielana była w formie spotkań indywidualnych z pracownikiem socjalnym, psychologiem lub prawnikiem.

Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Łasku

Poradnia w roku 2020 w Gminie Łask objęła swoimi zadaniami uczniów z 3 szkół podstawowych, 1 przedszkola oraz SOSW w Łasku. Zajęcia odbyły się o tematyce; „ Jak radzić sobie z agresją innych i własną złością”, „Przegonić ciemne chmury - jak poradzić sobie z trudnymi emocjami”, „Czy tylko państwa mają granice? - jak szanować granice innych osób”, „Ja mam prawo, Ty masz prawo o poszanowaniu praw innych”, „Słowa też potrafią ranić”, „Integracja zwaśnionych grup klasowych”, „Poskromić złoźnika”. Poradnia przeprowadziła również zajęcia psychoedukacyjne dla rodziców odnośnie rozsądnego stawianiu granic.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łasku

Zgodnie z Ustawą o pomocy społecznej ideą działania pomocy społecznej jest pomoc osobom w walce z trudną sytuacją życiową, której samodzielnie nie potrafią pokonać. Pomoc społeczna jest również udzielana w przypadku przemocy w rodzinie.

W 2020 roku w Ośrodku zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie realizowało 14 pracowników socjalnych i 1 asystent rodziny.

Pracownicy socjalni zgodnie z **art. 45. ust. 1 ustawy o pomocy społecznej** świadczyli prace socjalną w oparciu o kontrakt socjalny w celu rozwinięcia lub wzmocnienia aktywności i samodzielności życiowej oraz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym.

Poradnictwo prawne, psychologiczne i rodzinne zgodnie z **art. 46 ust. 1, 2 i 3 ustawy o pomocy społecznej** świadczone jest osobom i rodzinom, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych, bez względu na posiadany dochód. Poradnictwo i wsparcie udzielane było indywidualnie, w formie spotkań osobistych a od marca 2020 r. z powodu pandemii koronawirusa w formie mieszanej tj. teleporad i spotkań osobistych z zachowaniem wszystkich środków ostrożności związanych z COVID 19.

Zgodnie z **art. 47 ust 1 i 2 ustawy o pomocy społecznej** w roku 2020 udzielono 144 porad związane z interwencją kryzysową i przeprowadzono 97 interwencji kryzysowych na rzecz osób i rodzin będących w stanie kryzysu. Celem było przywrócenie równowagi psychicznej i umiejętności samodzielnego radzenia sobie w sytuacji kryzysu.

Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łasku **zgodnie z art. 9a ust 9 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie** zapewnił obsługę organizacyjno - techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego.

Zgodnie z **art. 12 o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie** osoby, które w związku z wykonywaniem swoich obowiązków służbowych lub zawodowych powzięły podejrzenie o popełnieniu ściganego z urzędu przestępstwa z użyciem przemocy w rodzinie, niezwłocznie zawiadamiają o tym Policję lub prokuratora. W roku 2020 wspólnie z policjantami z Zespołu Dzielnicowych Komendy Powiatowej Policji w Łasku pracownicy socjalni nadzorowali sytuację 29 rodzin, w których występowała przemoc.

W Punkcie Konsultacyjnym prowadzonym przez Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łasku w roku 2020 prowadzone było nieodpłatne poradnictwo specjalistyczne z zakresu terapii uzależnień, poradnictwa pedagogicznego, prawnego, psychologicznego.

Zadaniem Punktu Konsultacyjnego jest informowanie, motywowanie oraz wspieranie osób, które chcą poradzić sobie z nałogiem, problemami osobistymi, opiekuńczo – wychowawczymi, czy przemocą w rodzinie.

Wsparciem w formie poradnictwa specjalistycznego w 2020 r. objętych zostało 97 osób i rodzin, natomiast wsparcie prawne otrzymały 144 osoby i rodziny. Poradnictwo psychologiczne i rodzinne prowadzone było w formie konsultacji, których częstotliwość uzależniona była od indywidualnych potrzeb klientów i trwała od 1 spotkania do nawet kilkunastu spotkań. Ogółem udzielono 253 porady i konsultacje. W formie teleporad udzielono wsparcia 66 osobom. Główne kategorie problemów z jakimi zgłaszały się osoby i rodziny do Punktu Konsultacyjnego dotyczyły: kryzysów osobistych i małżeńskich (49 osób), uzależnienia od alkoholu (24 osoby), przemocy domowej (12 osób), oraz problemów wychowawczych z dziećmi i młodzieżą (5 osób). Zatrudniony w Punkcie Konsultacyjnym psycholog wraz z pracownikiem socjalnym podejmował interwencję w miejscu zamieszkania 7 rodzin udzielając im stosownej pomocy i wsparcia.

Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łasku prowadził 2 grupy wsparcia: dla osób doświadczających przemocy w rodzinie i dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

W okresie od stycznia do marca odbyło się 6 spotkań grupowych w wymiarze 3 godz. dla osób doświadczających przemocy domowej. Uczestniczyło w nich 5 kobiet. Spotkania poświęcone były psychoedukacji (jak rozpoznawać pierwsze sygnały zachowań przemocowych i jak im zapobiegać, jak odbudować poczucie własnej wartości by znaleźć siłę do odbudowy swojego życia, jak radzić sobie z napięciem i stresem, jak lepiej radzić sobie w wychowaniu dzieci itp. Ponadto uczestniczki spotkań dzieliły się swoimi kłopotami i wzajemnie dawały sobie wsparcie. Korzystały również z bieżącej pomocy terapeutycznej udzielanej przez osobę prowadzącą.

Od stycznia do marca odbyły się również 3 spotkania po 3 godziny dla osób stosujących przemoc w rodzinie. Uczestniczyło w nich dwóch mężczyzn. Spotkania odbywały się w formie indywidualnych spotkań terapeutycznych. Dotyczyły one problemów związanych z trudnościami radzenia sobie z napięciem, trudnościami w komunikacji opartej na szacunku w stosunku do partnera,

jak również problemów związanych z nadużywaniem alkoholu i destrukcyjnymi zachowaniami po spożyciu alkoholu. Od 12 marca do 4 maja ubiegłego roku spotkania odwołano z powodu epidemii koronawirusa.

W okresie od 5 maja do 30 czerwca uczestnicy grup wsparcia mogli korzystać z telefonicznych konsultacji raz w tygodniu w wymiarze 2 godzin (7 spotkań). Z konsultacji skorzystały 3 osoby, które potrzebowały wsparcia w tematach:

- Jak radzić sobie z napięciem i lękiem,
- Jak radzić sobie z napięciem związanym a nauczaniem domowym dzieci,
- Jak radzić sobie z izolacją społeczną

Grupy prowadziła Pani Iwona Słobodzian – terapeutka posiadająca uprawnienia w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Zatrudniony w Punkcie Konsultacyjnym psycholog uczestniczył także w spotkaniach Grup Roboczych w ramach prowadzonych procedur Niebieskiej Karty w 13 rodzinach. Psycholog wspólnie z pracownikami socjalnymi odbyła również 7 wizyt w środowisku zamieszkania osób i rodzin potrzebujących fachowego wsparcia. Przemoc rodzinna i rówieśnicza Z pomocy specjalistów w Punkcie Konsultacyjnym skorzystało 12 osób których dotyczyła przemoc rodzinna i rówieśnicza.

W okresie od sierpnia do grudnia 2020 r. specjaliści zatrudnieni w Punkcie Konsultacyjnym udzielali wsparcia w formie mieszanej, tj. w postaci indywidualnych porad z zachowaniem reżimu sanitarnego, jak również w formie teleporad.

W Stowarzyszeniu Abstynentów „Merkury” w Ostrowie zatrudniona była 1 osoba prowadząca terapię indywidualną i grupową dla osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu. W okresie od I do III 2020 r. z indywidualnych spotkań skorzystało tam 10 osób, którym udzielono łącznie 33 porady. Dwie osoby z uzależnieniem od alkoholu i narkotyków odbywały sesje indywidualne.

W 2020 roku Zespół Interdyscyplinarny w Łasku spotkał się trzy razy: 11 maja, 17 czerwca oraz 30 listopada, ostatnie spotkanie odbyło się w systemie on-line.

W 2020 r do Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło **40 Niebieskich Kart – A**. We wszystkich przypadkach formularze zostały założone przez funkcjonariuszy KPP. Powołano 39 grup roboczych, które w 2020 roku spotkały się 45 razy. W 18 przypadkach sporządzono Niebieska Kartę - C a w 17 procedurach formularz Niebieskiej Karty – D.

Członkiem Grupy Roboczej w każdym przypadku był pracownik socjalny z Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łasku i policjant z Zespołu Dzielnicowych Komendy Powiatowej Policji w Łasku. Ponadto w 11 sprawach do Grupy Roboczej powołano przedstawiciela z Zespołu Kuratorskiej Służby Sądu Rejonowego w Łasku, natomiast w 5 sprawach członkiem był przedstawiciel oświaty pełniący funkcję pedagoga w szkole a także jest jednocześnie członkiem Zespołu. W 14 przypadkach członkiem Grupy Roboczej był psycholog z Punktu Konsultacyjnego w Łasku.

Grupy Robocze w okresie od marca do maja br. działały w trybie pracy zdalnej z uwagi na stan epidemiologiczny wywołany wirusem COVID-19.

W 8 sprawach Grupa Robocza wystosowała pismo do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Łasku o objęcie leczeniem odwykowym osoby co do której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie.

Wśród wpływających do Zespołu Interdyscyplinarnego Niebieskich Kart w 17 przypadkach sprawca był nietrzeźwy a w 1 przypadku nietrzeźwa była ofiara. Wobec osób podejrzanych o stosowanie przemocy w 20 przypadkach zastosowano środki przymusu bezpośredniego a w 21 przypadkach sprawce przemocy umieszczono w policyjnym pomieszczeniu dla osób zatrzymanych.

W 2020 roku zamknięto 27 procedur rozpoczętych w tym samym roku oraz 6 procedur z 2019 roku. W 1 przypadku formularz Niebieskiej Karty został wysłany do ośrodka właściwego z uwagi na zmianę miejsca zamieszkania potencjalnej ofiary. Na koniec 2020 roku zostało do rozpatrzenia 11 Niebieskich Kart z 2020 roku oraz 1 z 2019 r.

VI. Ocena realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie realizowanego w roku 2020

Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie Gminy Łask były realizowane zgodnie z programem. Celem głównym Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie jest przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie i skuteczne rozwiązywanie problemów z nim związanych na terenie Gminy Łask.

1. Cel szczegółowy – Interdyscyplinarna współpraca służb i instytucji w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym działań interwencyjnych – procedura „Niebieskiej Karty”.

Wszelkonna współpraca instytucji z terenu Gminy Łask, których przedstawiciele wchodzi w skład Zespołu Interdyscyplinarnego oraz powołanych Grup Roboczych pozwala szybko ocenić sytuację i podjąć działania w celu przeciwdziałaniu lub zaprzestaniu przemocy w rodzinie.

2. Cel szczegółowy – Zwiększenie skuteczności pomocy i ochrony dla osób doświadczających przemocy w rodzinie.

Wymiana informacji pomiędzy instytucjami zaangażowanymi na rzecz osób i rodzin dotkniętych przemocą domową oraz wspólne monitorowanie środowisk, udzielanie niezbędnych informacji i wskazówek o instytucjach pomocowych w których można uzyskać pomoc w rozwiązywaniu konkretnych problemów wpływa na poprawę sytuacji osób i rodzin a tym samym przyczynia się to do wzrostu udzielanej pomocy.

3. Cel szczegółowy – Zwiększenie skuteczności działań motywacyjno – interwencyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

Podejmowane działania motywacyjne przez Grupy Robocze jak również poszczególnych pracowników socjalnych i Dzielnicowych z KPP w Łasku wobec osób stosujących przemoc w rodzinie w znacznym stopniu przyczyniły się do podejmowania przez te osoby współpracy ze specjalistami z Punkty Konsultacyjnego oraz udziału w grupach samopomocowych dla osób stosujących przemoc.

4. Cel szczegółowy - Podniesienie skuteczności działań służb świadczących pomoc osobom doświadczającym przemocy w rodzinie i wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

Wzajemna wymiana doświadczeń i informacji służb działających na rzecz osób doświadczających przemocy w rodzinie i na rzecz osób stosujących przemoc w rodzinie była przyczyną wzrostu efektywności podjętych działań w celu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Pomimo panującej pandemii koronawirusa pomoc ta była stała i prowadzona w zróżnicowanych formach w ramach kompetencji każdej z instytucji.

5. Cel Szczegółowy – Działania edukacyjne skierowane do dzieci i młodzieży mające na celu propagowanie skutecznych sposobów powstrzymania przemocy.

Na terenie Gminy Łask w szkołach i przedszkolach prowadzone były działania profilaktyczne na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej i rówieśniczej. Warsztaty prowadzone były dla uczniów, nauczycieli i rodziców.

6. Cel szczegółowy – Działania edukacyjne skierowane dla osób dorosłych służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie.

Postępowanie edukacyjne rodziców w rodzinach zagrożonych w Gminie Łask w roku 2020 odbywało się min. dzięki Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej poprzez wsparcie w oddziałach

wychowawczych udzielone w formie porad i konsultacji oraz na terenie poradni oraz poprzez komunikatory elektroniczne. W wybranych placówkach edukacyjnych organizowane były spotkania rodziców ze specjalistami (psycholog i pedagog) o tematyce agresji i przemocy. Warsztaty miały na celu wyczerpanie u rodziców zjawiska przemocy rówieśniczej wśród uczniów. Na spotkaniach informowano, iż sytuacje występowania przemocy można zgłaszać do Zespołu Interdyscyplinarnego, który współpracuje z Policją i Punktem Konsultacyjnym w którym zatrudnieni są specjaliści: psycholog, terapeuta, terapeuci uzależnień i prawnik.

7. Cel szczegółowy – Zmiana postaw, przekonań i zachowań mieszkańców Gminy Łask wobec zjawiska przemocy.

W społeczności lokalnej zauważono wzrost świadomości w zakresie zjawiska przemocy domowej. Społeczeństwo nie pozostaje obojętne na sytuacje związane z przemocą szczególnie domową. Otoczenie zgłasza wszelkie niepokojące sygnały pracownikom socjalnym lub przedstawicielom KPP w Łasku. Uzyskane informacje są na bieżąco weryfikowane w celu podjęcia odpowiednich działań zmierzających do powstrzymania przemocy. W chwili obecnej zarówno ofiara przemocy jak i osoba stosująca przemoc posiadają wiedzę o formach pomocy oraz o konsekwencjach jakie grożą za stosowanie przemocy.

VII. Podsumowanie

Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie Gminy Łask były realizowane zgodnie z programem oraz w oparciu o aktualne przepisy prawa. Decydującym atutem było wypracowanie odpowiedniej współpracy między poszczególnymi instytucjami, które zajmują się pomocą dla osób i rodzin dotkniętych przemocą domową. Dzięki podniesionej świadomości społeczności lokalnej zjawiska przemocy w rodzinie były szybciej wykrywane. Interdyscyplinarna współpraca dała możliwość dokładniejszego wniknięcia oraz rozpoznania środowiska rodzinnego w wyniku czego można trafniej postawić diagnozę sytuacji, w jakiej znalazła się rodzina.